

Alkotmánybíróság részére
1535 Bp., Pf. 773.

Ügyszám: IV/54-1/2019.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [REDACTED] ügyvéd ([REDACTED])

ALKOTMANYBIROSAG	
Ügyszám:	IV/54-1/2019
Érkezett:	2019 FEBR 06.
Példány:	1
Kezelőiroda:	[Signature]
Melléklet:	1
sz. 5.) a csatolt meghatalmazás alapján	

eljárásban indítványozó – képviseletében a Budai Központi Kerületi Bíróság 8.B.1170/2017/8. sz. ítéletét megváltoztató, a Fővárosi Törvényszék 20.Bf.7313/2018/7. sorszámú ítéletével szemben benyújtott alkotmányjogi panasz ügyében a IV/54-1/2019. sz. felhívásra az alábbiakban pontosítom Ügyfelem alkotmányjogi panaszát.

Kérjük annak megállapítását, hogy a fenti ítélet sérti az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogait, ezen ítéletek alaptörvény-ellenesek. Kérjük a Fővárosi Törvényszék 20.Bf.7313/2018/7. sorszámú ítéletének megsemmisítését.

A Tisztelt Alkotmánybíróság hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 27. § -ra – és az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontjára alapozom.

Az ítélet Magyarország Alaptörvényének következő rendelkezéseit sérti :

- sérült a VI. cikk (1) bekezdése, mely szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák,
- sérült a XXIV) cikk (1) bekezdése, mely szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a Budai Központi Kerületi Bíróságot a végzés végrehajtásának felfüggesztésére hívja fel, tekintettel arra, hogy a bünygyi költség megfizettetése méltánytalan lenne az alapjogában sérelmet szenvedett kérelmezőre nézve.

Indokaink a következők.

I. A tényállás

Az elsőfokú bíróság a rágalmozás, becsületsértés vétsége vádja alól felmentette az indítványozó, mint sértett, magánvádló által feljelentett terheltet, de a becsületsértés szabálysértésének elkövetését megállapította és kötelezte erre tekintettel a bünygyi költség viselésére. Az elsőfokú ítéletet az indítványozó tudomásul vette, a vádlott azonban a szabálysértés megállapításának mellőzése végett fellebbezést jelentett be. A Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a szabálysértés megállapítását mellőzte. A sértett magánvádlót kötelezte a bünygyi költség viselésére. Indokolásában kifejtette, hogy a vádlott nem szabálysértést, hanem bűncselekményt követett el magatartásával, ezt azonban a másodfokú bíróság sértetti fellebbezés hiányában, a Be. 595. § (1) bekezdése szerinti súlyosítási tilalom folytán nem állapíthatta meg. Ugyanakkor a Szabs. tv. 2. § (4) bekezdését akként értelmezte, hogy mivel a vádlott magatartása bűncselekményt valósít meg, annak ellenére sem lehet megállapítani a szabálysértés elkövetését és emiatt a vádlottat elmarasztalni, hogy a bűncselekmény elkövetését a súlyosítási tilalom folytán nem lehet az elkövető terhére róni.

I. A tisztességes eljárás sérelme

Álláspontunk szerint a Szabs. tv. 2. § (4) bekezdés Alaptörvénnyel ellentétes értelmezésével sértette meg az ítélet az indítványozónak a tisztességes eljáráshoz fűződő jogát. Kétségtelen tény, hogy a Be. 595. § (1) alapján a másodfokú bíróság nem marasztalhatta és nem is marasztalta a vádlottat a bűncselekmény elkövetése miatt.

Ugyanakkor a fenti törvényhely álláspontunk szerint nem értelmezhető akként, hogy abban az esetben sem marasztalható az elkövető a szabálysértés elkövetése miatt, ha ugyanazon magatartása ugyan bűncselekményt is megvalósít, de amiatt – eljárási okból – nem marasztalható. Ez az értelmezés ugyanis arra vezet, hogy az elkövető azzal, hogy bűncselekményt követett el, kedvezőbb helyzetbe került a magánvádlóval szemben, mint ha csak enyhébb cselekményt, szabálysértést követett volna el. A Szabálysértési törvény idézett szabálya, mely szerint nem lehet szabálysértés miatt felelősségre vonni a bűncselekmény elkövetőjét, nyilvánvalóan arra a helyzetre vonatkozik, amennyiben az elkövető felelősségre vonható a bűncselekmény miatt és a kétszeri elítélést hivatott kivédeni. Ha azonban e szabály alapján mindenféle felelősség alól mentesítik az elkövetőt, az a sértett eljárási jogainak megsértése.

A magánvádló az elsőfokú bíróság értékítéletében bízva, és annak érdekében, hogy ne élezze tovább a konfliktust, nem fellebbezett súlyosításért, de ez nem jelentheti azt, hogy amennyiben az elkövető súlyosabb cselekményt követett el, akkor az enyhébb cselekmény miatt is felmentik.

Álláspontunk szerint a fentiek két okból is sértik az indítványozó tisztességes eljáráshoz fűződő jogát.

Egyrészt álláspontunk szerint a magánindítványos büntetőeljárás azzal, hogy az ügyész helyett a sértettet emeli a vádló pozíciójába, a sértett részére igényérvényesítés lehetőségét biztosítja a vele szemben elkövetett cselekmény kapcsán. A sértettnek az eljárásban igénye keletkezik arra, hogy az Állam szervei a vele szemben elkövetett cselekményt szankcionálják. A törvényi szabályozásnál fogva az Állam szerveinek eljárási kötelezettsége keletkezik: amennyiben a sértett ezt igényli és a pótmagánvádat benyújtja, abban az esetben az Állam hatáskörrel rendelkező szerveinek – elsősorban a bíróságoknak – az igényt el kell bírálniuk, az elbírálás során a kérelmet ki kell méríteniük. Ebben a körben amennyiben van megállapítható bűncselekmény, vagy szabálysértés, azt meg kell állapítaniuk, és szankcionálniuk kell.

Jelen esetben a másodfokú eljárásban már nem volt szankcionálható bűncselekmény a súlyosítási tilalom folytán, de nyilvánvaló volt a sértett magatartásából és nyilatkozataiból, hogy az igénye kiterjedt arra, hogy az első fokon megállapított szabálysértés megállapítása és az alkalmazott szankció fennmaradjon. (Természetesen a sértett a vádlott javára nem is fellebbezhet, de álláspontom szerint a tisztességes eljárás jelen érvelés szerint kifejtett sérelme vonatkozásában ennek jelentősége nem volt.) Ebben a helyzetben a másodfokú ítéletből az következik, hogy hiába volt a sértettnek jogos igénye az elkövető felelősségének megállapítására – hiszen az elkövető olyan magatartást követett el, amely megvalósította az alapul fekvő tényállást, csak éppen egyben súlyosabb tényállást is – a másodfokú bíróság valójában megtagadta a jogos igény érvényesítését olyan formai okból, amelynek a kijavítására a sértettnek módja sem volt. Így tehát egyrészt a jogos igény elbírálásának megtagadásában látjuk a tisztességes eljáráshoz fűződő jog sérelmét.

Az igény elbírálásának megtagadása álláspontunk szerint azonos hatással jár, mint az EJEB gyakorlatában kidolgozott, az igazságszolgáltatás megtagadásaként leírt sérelem, amely a bírósághoz való hozzáférés jogát, mint a tisztességes eljárás részjogosítványát korlátozza indokolatlanul és az Alaptörvénnyel ellentétesen. A tisztességes eljáráshoz való jogot, ahogyan azt az EJEE 6. cikk 1. bekezdése biztosítja, a jogállamiság elvének fényében kell értelmezni, amely előírja, hogy a peres feleknek rendelkezésére álljon egy hatékony bírói jogorvoslat, amely lehetővé teszi polgári jogaik érvényre juttatását (Beles és mások kontra Cseh Köztársaság, § 49). Jelen esetben a magánvádas eljárási szerkezet miatt álláspontunk szerint ugyanez jelenthető ki a sértett büntetőjogi igényéről, amely jelen esetben a túlzott eljárási formalizmus áldozatává vált.

Másrészt abban is a fenti jog sérelmét látjuk, hogy a bűnügyi költséget a sértettre terhelte rá ezzel a megoldással a másodfokú bíróság, holott a sértett jogos igényét érvényesítette. Álláspontunk szerint a tisztességes eljáráshoz fűződő jogból következik a nagy eljárásjogi törvények azon egyezőnek tekinthető megoldása, hogy az eljárás költségeit főszabály szerint annak a félnek a terhére kell róni, aki jogszabálysértő magatartásával adott okot az eljárás megindítására. Ez a polgári perben a pereszes fél, büntetőeljárásban pedig a bűnösség bármilyen fokú megállapítása, vagy szabálysértés alkalmazása esetén a vádlott, egyéb esetben a vádló (ideértve az Államot, amennyiben a vádló az Állam nevében jár el). Jelen esetben a sértett jogos igényét érvényesítette, hiszen a vádlott ellene a másodfokú bíróság szerint bűncselekményt követett el. Ebben a helyzetben álláspontunk szerint őt kötelezni az eljárási költségek viselésére az Alaptörvény XXIV) cikk (1) bekezdésének sérelmével jár.

A fentiek álláspontunk szerint tehát az Alaptörvény XXIV) cikk (1) bekezdésének sérelmével jártak, hiszen a sértett igénye elbírálatlan maradt, jogvédelmet nem kapott, sőt, a sértett felet kötelezték költségviselésre.

II. A jóhírnévhez való jog védelme

A másodfokú ítélet eredménye az, hogy bár az indítványozó tett magánindítványt, mégsem kapott jogvédelmet a jóhírnevét súlyosan sértő cselekménnyel szemben.

Álláspontunk szerint az I. pontban írt, az igény érvényesíthetőségét akadályozó, az igazságszolgáltatás megtagadásával járó vagy ahhoz hasonló bírósági, hatósági magatartás nem csak a tisztességes eljáráshoz fűződő jogot sértheti. További jogsérelem valósul meg az által, hogy az Állam így nem védi meg azt a felet, akit alapvető jogában sértettek meg. Az Alaptörvény I. cikk (2) bekezdése szerint Magyarország elismeri az ember alapvető egyéni és közösségi jogait. A XV. cikk (2) bekezdése értelmében e jogokat – megkülönböztetés nélkül – nem csak elismeri, hanem biztosítja is. A jog biztosítása az Állam azon kötelezettségét jelenti, hogy a jogaiban megsértett személy részére jogvédelmet nyújt. A jogvédelem formái változatosak, polgári jogi szempontból ez lehet közvetlenül a jog állami eszközökkel való kikényszerítése, vagy megfelelő anyagi kompenzáció kikényszerítése. De a jog védelméhez tartozhat annak büntetőjogi, vagy szabálysértési jogi védelme is, amely azt célozza, hogy a speciális és generális prevenció eszközeivel visszatartsa a jogsértőket attól, hogy a sérelmet szenvedettek jogait ismételten megsértsék.

A magánvádas eljárások jelentős részét a sértettek éppen ilyen céllal indítják, és az eljárás sikertelensége arra vezethet, hogy a jogsértő személyekkel szemben nem érvényesül semmilyen visszatartó hatás. Éppen ezért álláspontunk szerint a jogerős ítélet ezen megoldása azzal az eredménnyel jár, hogy a sértettnek az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésben foglalt jóhírnévhez fűződő joga nem kapott kellő jogvédelmet, így az ítélet az indítványozónak ezen alapvető jogát sérti.

Bejelentjük, hogy az indítványozó nem járul hozzá nevének nyilvánosságra hozatalához.

Budapest, 2019. 02. 01.

Tisztelettel:

Egy...

